

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๒

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองแกว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เราชาวพุทธ.. ตั้งใจฟังธรรม ธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” มันต้องการพิสูจน์นะ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เราเชื่อหรือไม่เชื่อล่ะ คุณสิ คนเราไม่เคยฝึกไม่เคยสัมผัสจะไม่เข้าใจสิ่งนี้ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เด็กมันตะกาย มันเรียกร้องมันนะ มันต้องการความสนใจจากพ่อแม่มัน นั่นเป็นความดีของเขาแล้วนะ

แต่ถ้าความดีของเราล่ะ เราต้องคัดเลือก คุณพระเราสิ พระเราได้ฝึกไว้ พระที่ได้ฝึกไว้ ฝึกอย่างนี้ ถ้าทางโลกบอกว่าทำไมมันลำบากลำบากอย่างนี้.. ไม่ใช่! คุณสิ เวลาฝึกแล้วมันได้อะไรขึ้นมา มันได้สติ มันได้สัมปชัญญะ มันได้การเคลื่อนไหว สิ่งต่างๆ อย่างนี้มันพร้อมถึงกับการรักษาจิต ถ้ารักษาจิต สิ่งแวดล้อมมันไม่มี เราจะเอาอะไรรักษามัน จิตก็ไม่รู้จักวิธีรักษา จิตก็ไม่รู้อยู่ที่ไหน การรักษาจิตก็ไม่รู้จักรักษาจิต การรักษาจิตรักษาไว้เฉยๆ ยังไม่ทำอะไรเลย พอทำอะไรนี่เราต้องมานั่งควบคุม นั่งพยายามทำของเรา

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ความดีของใคร?

ความดีของกฤหัสถ์นะ อาบเหงื่อต่างน้ำเพื่อหาปัจจัยเครื่องอาศัย

“ความดีของพระ” ความดีของพระ ศีลธรรมจริยธรรมในหัวใจนะ ความดีของพระมันละเอียดกว่า การแสวงหาแทบแสวงหาไม่ได้เลย

เวลาโยมทำงานอาบเหงื่อต่างน้ำทำงานมาเพื่อปัจจัยเครื่องอาศัย

พระเราเวลาทำงาน เติบจนกรม นั่งสมาธิภาวนา.. เขาบอกว่าไม่ทำอะไรนะ พระวันๆ ไม่ทำอะไรเลย นั่นนะงานของพระหนักกว่าเราเยอะมาก เยอะตรงไหน? เยอะตรงพยายามเอาความรู้สึก เอาหัวใจที่มันดิ้นรน เอาไว้อยู่ในอำนาจของเรา ใ้อัรณีนี่มันงาน

ข้างนอก งานวัดดู เอาหัวใจนี้พยายามแสวงหาเพื่อผลประโยชน์ของเรา เพื่อประโยชน์
การดำรงชีวิต

แต่พระพยายามทำงานเพื่อหยุด! หยุดหัวใจให้มันนิ่งให้ได้ นิ่งให้ได้มันนะ “สม
ถกธรรมฐาน-วิปัสสนากรรมฐาน” พระกรรมฐาน ฐานที่ตั้งแห่งการงาน

แต่พวกเราไม่เคยมีงานใจ เราไม่มีที่ฐานที่ตั้งใจ เราหาที่ทำงานไม่เจอ เราก็ดิ้นรน
ค้นหาที่ทำงานของเรา “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

ในสมัยพุทธกาลนะ มีพระองค์หนึ่งเป็นพระอรหันต์ แล้วมีลูกศิษย์เคาะพวงชา
มาก นิมนต์ไปฉันที่บ้านทุกวันเลย ก็ไปฉันทุกวัน ในบ้านนั้นเป็นช่างเจียรระไนแก้ว เขามี
สามีภรรยา สามีเป็นคนทำอาหารถวายพระ ภรรยาที่อยู่ทำหน้าที่การงานอยู่ในบ้านนั้น
วันหนึ่งมีภักษัตริย์ให้เอาแก้วเจียรระไนมาให้เจียรระไน เขาทำอาหารถวายพระนั้นอยู่ มีน้ำมัน
เปื้อนเลือดจากเนื้อ เขาไปรับแก้วนั้นมาแล้ววางแก้วนั้นไว้ แล้วทำอาหารถวายพระ เวลา
ถวายพระเสร็จแล้วเขาก็ไปทำงานของเขา มือที่มันรับแก้วนั้นวางไว้ นกกระเรียนมันเห็น
มันเดินมา มันมีเลือดปนอยู่ มันคิดว่าเป็นเนื้อมันก็กินไป พระท่านฉันอาหาร พระนั่งอยู่ที่
นั้นพระท่านเห็น พอพระท่านเห็น เหตุมันเกิดขึ้น

เหตุเกิดขึ้นในเหตุการณ์เดียว แต่มันมีมูมมองถึง ๓ มูมมอง มีมูมมองไป ๓
มูมมองนะ

ช่างเจียรระไนนั่นออกมา พอถวายอาหารพระเสร็จแล้วมาหาแก้วเจียรระไนนั่นไม่
เจอ ถ้าหาแก้วเจียรระไนนั่นไม่เจอ ถ้าทำของภักษัตริย์สูญหายไป ตัดหัวอยู่แล้ว ด้วย
ความคิดกังวลว่าตัวเองต้องโดนรับโทษนั้น มันก็มีความวิตกกังวลมาก

พระผู้ที่เห็นนกกระเรียนกินแก้วนั้นไปก็รับรู้อยู่

แล้วสามีก็ไปปรึกษาภรรยา ปรึกษามากเลยว่าของที่รับไว้..

วิทยาศาสตร์ มุมมองทางวิทยาศาสตร์คิดว่าคนมันมีอยู่ ๒ คน เพราะภรรยาอยู่ในห้อง ตัวเองก็มีช่างเจียรระโนนั้นกับพระองค์นี้เท่านั้น.. เป็นวิทยาศาสตร์.. ๒ คน คน ๒ คน ของหายไป ถ้าเราไม่ได้เอา ก็ต้องพระองค์นี้เอา นี้คิดเป็นวิทยาศาสตร์ไง

ไปปรึกษาภรรยา ภรรยาด้วยความเชื่อ ด้วยความเชื่อด้วยความศรัทธาในศาสนา “พระองค์นี้เป็นอาจารย์ของเรา พระองค์นี้เป็นพระที่ดี นิมนต์มาฉันหลาย ๑๐ ปีแล้วก็ไม่ มีพฤติกรรมสิ่งใดๆ มันแสดงออกเลยว่าท่านจะวอกแวกอแว ท่านเป็นผู้ที่นิ่ง เป็นผู้ที่มีคุณธรรมในหัวใจ” หัวใจนี้เชื่อไม่ได้ว่าพระองค์นี้เอา

ไปปรึกษากัน สามีบอก “ไม่ได้ ถ้าไม่จัดการมาเราต้องตายทั้งครอบครัว..”

ภรรยาบอก “ตายก็ตาย ในเมื่อความเชื่อมัน ศรัทธาว่าพระองค์นี้เอาไปไม่ได้ เพราะพระองค์นี้เป็นอาจารย์ของเรา”

แต่สามิไม่ยอม สามิไปถามพระว่า “ท่านเห็นแก้วเจียรระโนนั้นไหม ถ้าเห็นให้คืนมา”

พระบอก “เราไม่เห็น เราไม่ได้เอา” ทั้งๆ ที่เห็นอยู่ แต่ความเห็นอันนี้เพื่อปกป้องชีวิตใจ เห็นชีวิตของสัตว์ ถ้าพูดไปสัตว์มันมีปัญหา บอกว่า “ไม่รู้ไม่เห็นๆ”

“ไม่รู้ไม่เห็นได้อย่างไร ก็อยู่กัน ๒ คนนั่นนะ ถ้าท่านเอาไปคืนผมเถิด ถ้าท่านไม่คืนผม ผมต้องโดนประหารชีวิตนะ”

“ก็ไม่ได้เอาไปๆ”

ด้วยความโกรธ เอาเชือกรัดคือเลย รัดคอ.. พอรัดคอมันอาเจียนออกมาเป็นเลือด นกกระเรียนนั้นเข้ามากินเลือดนั้น พอกินเลือดนั้น ท่านก็ชำเลืองดูอยู่ พอเห็นนกกระเรียนนั้นเห็นสงบไปก็ถามช่างนั้นว่า “เดี๋ยวก่อน หยุคก่อน คุณที่นกนั้นเป็นอย่างไร”

“จะดูอะไร ท่านเอาแก้วไปก็ต้องเอาคืนมาให้ได้”

“เดี๋ยวก่อน คุณก่อน”

พอถึงก็ไปคุณกระเรียน นกกระเรียนมันตายแล้ว

“งั้นเราจะบอก.. แก้วอยู่ในห้องของนกกระเรียน นกกระเรียนมันกินไป”

ไอ้โฮ.. ไปผ่ามาอยู่ในห้อง เพราะมันตายแล้ว ตายถึงบอก

นี่มุมมอง ๓ มุมมอง เพราะพอเรื่องนี้มันสะท้อนไป สะท้อนมาก สะท้อนไปถึงในสังคมนั้นไม่ว่ามีเหตุมันเกิดขึ้น ไปฟ้องพระพุทธเจ้า ไปถามพระพุทธเจ้าในพระพุทธเจ้าบอกตามมุมมอง นี้ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

พระพุทธเจ้าบอกว่า “ในเหตุการณ์นี้ นายช่างนั้นเป็นผู้ทำกรรม นายช่างนั้นจะตกนรกอเวจี”

“ภรรยาของเขาเป็นผู้มีความเชื่อถือศรัทธามาก เขาไม่มีเหตุการณ์ร่วมอะไร นี่ภรรยาของเขามีบุญกุศล เพราะได้ถวายอาหารนั้นด้วยความศรัทธาอันนั้น ด้วยบุญกุศลอันนั้น ทำดีของเขา ในใจเขาทำดี ภรรยาจะไปเกิดบนสวรรค์”

“พระองค์นี้เป็นพระอรหันต์ ไปนิพพานอย่างเดียว”

นี่ไง เหตุการณ์ฯ หนึ่ง “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” ทำดีๆ เหตุการณ์อย่างไรเราจะฝันอย่างไร นี่เหตุการณ์มันสะท้อนไปมหาศาล พระองค์นั้นก็ด้วยลูกศิษย์ลูกหา ด้วยความเชื่อมั่นเชื่อใจกัน ไปจับในบ้าน แต่ตั้งแต่บัดนั้นพระองค์นั้นประกาศเลย “ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป จะไม่เหยียบเข้าชายคาบ้านใครแม้แต่บ้านเดียว บิณฑบาตเป็นวัตร”

ไม่ยอมเหยียบเข้าไปในชายคาบ้านใครเลย ไม่เข้าบ้านใครอีกเลย เพราะเข้าไปแล้วมันมีปัญหา

นี่คนทำคุณงามความดี นี้ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” เหตุการณ์ฯ หนึ่ง คน ๓ คน เวลาตัดสินเหตุการณ์นั้นไปด้วยมุมมองของตัวเอง ด้วยศรัทธาความเชื่อของภรรยา เชื่อมั่นมาก เชื่อมั่นกับครูบาอาจารย์ของเรา เชื่อมั่นมาก เป็นไปไม่ได้ๆ แต่ไม่มีหลักฐาน.. เชื่อมั่นด้วยความเชื่อมั่นของตัวเอง ไอ้สามีมันเป็นวิทยาศาสตร์ไซ้ไหม ก็มีคนอยู่กัน ๒ คน พระไม่เอาไปใครจะเอา ก็ต้องพระเท่านั้นแหละ นี่คิดโดยวิทยาศาสตร์ไง

แต่ความจริง วิทยาศาสตร์คือความเชื่อมั่นของตัวในทฤษฎีที่ตัวคิด แต่ความจริงมันมีนกระเรียนเข้ามาอีกตัวหนึ่ง นี่พระก็เห็น แต่พระ.. เวลาในเมื่อใจสะอาดบริสุทธิ์แล้ว การเกิดการตายเป็นสมมุติ จิตมันไม่มีเกิดไม่มีตาย เพราะมันสิ้นกิเลสไปแล้ว การตายเป็นสมมุติ ถ้ามีแรงขับอยู่มันก็ตายมันก็เกิด ในเมื่อมีแรงขับอยู่ก็ตายเกิด

หลวงตาท่านพูดบ่อย “มีชีวิตอยู่กับการสิ้นไปมีค่าเท่ากัน มีค่าเท่ากัน จะอยู่กับตาย ไม่มีอะไรสูงกว่ากัน ดีกว่ากันเลย”

แต่ที่นี้พูดไปแล้วชีวิตสัตว์มันจะตกร่วง ที่นี้ไม่พูดนะ “เราจะตายก็ตาย” ยอมตายเลย นี่ความคิดของคน ความคิดของคนทีหัวใจ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว” แล้วดีของใคร ดีของใคร ถ้าเป็นเราเราจะยอมตายไหม เราจะบอกไหม เราจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไรไหม..

ถ้าการแก้ไข นี่ไง เราต้องย้อนกลับมาในชีวิตประจำวันของเรา ถ้าเราทำของเรา เหตุการณ์เราจะเกิดมหาศาล เหตุการณ์ในชีวิตเราจะมีกระทบกระเทือนเรามาก แล้วเราจะมึนจืดขึ้นอย่างไร เราจะเอาชีวิตของเรารอดพ้นไปอย่างไร

“ธรรมะ” เวลาเราบวชมา ชุกงักไป มันมีปัญหาเหมือนกัน มีปัญหาหมา เวลาพระมาปรึกษา เราบอกว่า “เอ็งจะกินกรรมหรือเอ็งจะกินปัจจัย ๔ ละ” ปัจจัยเครื่องอาศัยนะ คือเอ็งต้องการสิ่งนั้นหรือเอ็งต้องการธรรมะ ถ้าต้องการธรรมะต้องฝืนใจ เราฝืนนะ ฝืนไว้ด้วยความต้องการของร่างกาย ด้วยความต้องการต่างๆ มันต้องการทั้งนั้นนะ

แต่ถ้าเราชนะมันได้ เรามีอุคมการณ์ เหมือนกับทางโลกบอกอุคมการณ์กินไม่ได้ อุคมการณ์กินไม่ได้หรอก แต่อุคมการณ์นะ มันให้อุคมการณ์กับชีวิตนี้นะ จิตใจเรามั่นคง.. ศีลธรรมจริยธรรมมีคุณค่ายิ่งกว่ากฎหมาย กฎหมายทำผิดแล้วมันถึงตามจับมาลงโทษ แต่ถ้าเรามีอุคมการณ์ในชีวิต เราจะทำความผิดอย่างนั้นใหม่ นี่ศีลธรรมจริยธรรมกฎหมายแทบไม่มีค่าเลย แต่กฎหมายนี่เอาไว้บังคับคน คนจะดีไปหมดเป็นไปไม่ได้ คนในสังคมจะมีแต่คนดีหมดเป็นไปไม่ได้ สังคมที่ไหนมีคนดีก็ต้องมีคนเลว ที่ไหนมีคนเลวที่นั่นต้องมีคนดี คนดีของใคร ดีในสังคมนั้น แล้วเราจะเป็ใคร?

ถ้าเรามีอุคมการณ์.. อุคมการณ์ คือ สมบัติภายในนะ

เวลาพระเราประพฤติปฏิบัติขึ้นมา ถ้าชำระกิเลสไปได้ “อริยทรัพย์” ทรัพย์จากภายใน ทรัพย์ส่วนบุคคล ใครจะพ้ออกเอาไปได้ บุญกุศลที่เราทำไปจะติดไปกับเรา ทำคุณงามความดีจะติดไปกับเรา ถ้าความชั่วล่ะ มันก็ติดไปกับเรา แต่เราไม่เห็นตรงนั้นในนี้ อุดมการณ์ ว่าอุดมการณ์กินไม่ได้ อุดมการณ์กินไม่ได้ แต่มันติดไปกับเราละ

แต่สิ่งที่ทางโลก สมบัติเป็นสมบัติสาธารณะ เราหามา มันก็อุดมการณ์เหมือนกัน เราต้องมีเขาวนปัญญาเหมือนกัน มันต้องอาศัยบุญกุศลเหมือนกัน เราต้องมีทำบุญกุศลมา เว้นแต่บาปอกุศล มันมีบารมีมา คนที่เกิดมามีอำนาจวาสนาในสังคมนี้ละ มาจากพรหม เวลาพรหมมาจากพรหมมันมีอำนาจวาสนา แต่เขาใช้ทำอะไร? คุณสิ สังเกตได้คนที่มีอิทธิพลนะ เขามีอิทธิพลของเขา สังคมเชื่อถือของเขา ถ้าเขาใช้ไปในทางที่ดีจะดีมหาศาลเลย ถ้าเขาใช้ไปในทางที่ชั่ว เห็นไหม

สิ่งที่อำนาจวาสนา บุญกุศล แรงขับนี้มา แล้วเราจะทำไปทางไหนล่ะ เราจะทำไปในทางที่ดีหรือทางลบล่ะ ทางบวกหรือทางลบ ถ้าทำเป็นทางบวกจะบวกๆ ไป ถ้าเราใช้ทางลบ ทางลบมันเกิดที่ไหน ทางบวกทางลบมันเกิดที่ตรงไหน? ก็เกิดที่อุดมการณ์นี่ไง!

ถ้ามีอุดมการณ์ “กลิ่นของศีลหอมทวนลม” กลิ่นของคุณงามความดีมันหอมทวนลม กลิ่นของบาปอกุศลมันขจรกระจายไป “กลิ่นของศีลหอมทวนลม” กลิ่นของคุณงามความดี นี้คุณงามความดีของเรา เราทำเพื่อเรา ถ้าเป็นสมบัติของเราละ เราต้องฝัน

“ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

ถ้าเรามั่นใจของเราว่าเราทำดีของเรา นี้โลกธรรม ๘ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเลย “ใครที่โดนโลกธรรม ๘ กระทบกระเทือนนั้นอย่าได้เสียใจ อย่าได้น้อยใจ ให้ดูเราเป็นตัวอย่าง” องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดานะ มีฤทธิ์มีเดช ทำยมกปาฏิหาริย์ ทำมหาศาลเลย แต่เวลามีคนดิฉินนินทา ทำไมท่านไม่ใช้ฤทธิ์ใช้เดชให้มันกระเด็นไปเลยล่ะ ท่านก็ไม่ทำ เพราะทำอย่างนี้มันเป็นเรื่องฤทธิ์เรื่องเดช มันเรื่องภายนอก เรื่องพลังงาน

แต่เรื่องอุดมการณ์เรื่องความคิด มันต้องเปลี่ยนความคิดเขา มันต้องเปลี่ยนความคิดเขา เปลี่ยนความเห็นของเขา ถ้าเปลี่ยนความคิดความเห็นของเขานะ เขาดีมาจากภายใน เขาดีมาจากความคิดของเขา ความคิดของเขาพัฒนาของเขา แล้วเขาดีมาจากที่นั่นนะ ไม่ต้องไปสอนเขาเลย เขาดีมาจากใจของเขา แต่นี่เราไปบังคับเขาด้วยฤทธิ์ด้วยเดช พระเดชพระคุณ คุณธรรมเขาทำของเขาเอง

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าโคตรแรงเสียดทานมหาศาล เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้เผยแผ่ศาสนา แล้วลัทธิศาสนาต่างๆ มันมีอยู่แล้วในสมัยพุทธกาลนั้น แล้วก็มี การถือวรรณะ ถือต่างๆ ข่มขู่กันมาก แต่พระพุทธศาสนาเกิดขึ้นมา มันเป็นธรรม เป็นความเสมอภาค

ผู้หญิงบวชได้ครั้งแรกในสมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นางโคตมี สมัยพุทธกาล ผู้ชายเป็นใหญ่ ผู้หญิงไม่มีสิทธิอะไรเลย องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้บวชหมด ให้นางภิกษุณีบวช ให้ต่างๆ บวช นี่ไง เป็นธรรมๆ แล้วมันไปขัดแย้งกับสังคมใหม่ สังคมอย่างนั้นเขาไม่ยอมรับผู้หญิง ชาวพุทธมานี้เปิดหมดเลย ผู้หญิงก็ได้ ผู้ชายก็ได้ ใครก็ได้ เพราะความดีความชั่วมันไม่ได้ดีเพราะการเกิด ไม่ได้ดีเพราะคุณสมบัติ ไม่ได้ดีเพราะทรัพย์สมบัติ มันดีที่การกระทำ สิ่งที่ทำคุณงามความดี มันดีจากภายใน

แล้วในปัจจุบันนี้ คูศาสนาเรา พระพุทธศาสนาบอกถึงที่มาที่ไปนะ คนเราเกิดมาจากไหน? เราก็บอกเกิดจากท้องพ่อท้องแม่ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเกิดมาจากกรรม เกิดจากการกระทำของเราเอง เกิดจากการทำดีทำชั่วของเรา เกิดจากผลของเรา นี่ความเกิดอย่างนี้ พระพุทธศาสนาชี้ได้หมดเลยว่าชีวิตนี้มาจากไหน ชีวิตนี้คืออะไร เกิดมามันเกิดมาทำไม เกิดมาแล้วทำอะไร แต่ในพระพุทธศาสนาเกิดมาแล้วต้องทำความดี เกิดมาเพื่อจะเอาชีวิตเราเข้าสู่ทวนกระแส ถ้าใครทวนกระแสก็เข้าถึงฝั่ง ชีวิตนี้พาเข้าถึงฝั่ง แล้วมันสิ้นสุดมันจะไม่ไปอีก ถ้าไม่ไปอีกมันเป็นไปไม่ได้ มันเป็นไปได้นะ มันให้ทดสอบ มันเป็นไปได้ของมันมีอยู่

แต่เราเป็นชาวพุทธ เป็นเปลือกๆ ทำบุญกุศลกัน อยากได้อำนาจวาสนา อยากมีบารมี มันชั่วครวๆ ทั้งนั้น ของชั่วครว ของไม่จริง ของไม่จริงเป็นอนิจจัง “สิ่งใดเป็นอนิจจัง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นเป็นอนัตตา”

เราก็อันเป็นอนัตตา โนนก็เป็นอนัตตา อนัตตาแล้วมีงได้อะไรล่ะ? คำก็อนัตตา สองคำก็อนัตตา มันเป็นไตรลักษณ์ แล้วใครเห็นไตรลักษณ์ล่ะ ไตรลักษณ์เกิดที่ไหน ไตรลักษณ์เกิดที่ไหน? ..เกิดในตำราไง เกิดในสังคม เราไม่ได้อะไรเลย เราเกิดมาเป็นลูกค่อมสังคม พระเป็นลูกค่อมสังคม พระไม่ทำงาน พระเป็นลูกค่อมสังคม..

พระนี่นะ พูดถึงศีลธรรมจริยธรรม ถ้าสิ่งที่ดีสังคมร่วมเย็นเป็นสุข ร่วมเย็นเป็นสุขจากใคร สิ่งที่ดีความร่วมเย็นเป็นสุข ถ้ามันเป็นผู้นำ

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน พระอานนทร์ร้องไห้แล้วร้องไห้ อีกนะ “ดวงตาของโลกดับแล้ว! ดวงตาของโลกดับแล้ว!” สมัยองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีชีวิตอยู่นะ อหตศัตรูจะไปรบกับใครก็ไปถาม ใครจะมีความสงสัยในหัวใจไปถามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าหมดเลย อนาคตังสญาณบอกได้หมดเลย นี่ดวงตาของโลก ทำให้คนทำความดี พอพระพุทธเจ้าจะนิพพาน พระอานนทร์เป็นพระโศดาบันนะ โอ้อโฮ.. รำพึงรำพันเลย “ดวงตาของโลกดับแล้ว!” ผู้นำดับแล้ว

แต่พวกเรานี้สิ พระลูกค่อมสังคม พระไม่ทำอะไรเลย พระถ้ามีคุณธรรมนะ พระมีสมบัติของเรา คือมีศีลมีธรรมในหัวใจ นิ่งอยู่ เวลาสังคมมันเกิดปั่นป่วน เขาต้องการใคร? ต้องการคนมีสติ ต้องการมีคนที่กล้าหาญ ต้องการคนบอกเราว่าเราควรทำอย่างไร แต่ถ้าเราไม่มีคนคอยบอกเรานะ ตื่นคนนะ เวลามือบมันเอาไม่อยู่นะมันรุนแรงขนาดไหน คนเรา เวลาตื่นนะ ไปกันหมดเลย

นี่คูสิ ครูบาอาจารย์ของเรา คูสิ เวลาลดค่าเงินบาทลอยตัวนะ สังคมปั่นป่วนขนาดไหน นี่มีมหาบุรุษคนหนึ่ง หลวงตาออกมาเลย บอก “เราจะช่วย! เราจะช่วย!” ให้กำลังใจ ให้สติปัญญา ให้พวกเราไม่ทำลายตัวเอง.. เราไม่เห็นคุณค่าเลย เราไปเห็นคุณค่าที่แก้วแหวนเงินทอง เราไม่เห็นคุณค่าของศีลธรรมจริยธรรมของการนำของครูบาอาจารย์ของผู้ที่เป็นธรรม

แล้วบอกพระลูกคุ้มสังคม พระไม่ทำอะไร พระที่ไม่ทำอะไรคือพระของเขา พระที่เขาบวชมาเพื่อสุขสบายของเขา ในสังคมทุกคนต้องมีคนคิดคนชั่ว ใช้อย่างนี้เราจะบอกว่าพระเราดีหมด มันเป็นไปได้ พอเป็นไปได้ เรามองกันแล้วเราเลือกเอาเอง เราหาเอาเอง

นี่ “ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว”

เราต้องฝืนตรงนี้ ต้องฝืนค้นหาความทะยานอยากมันล้นฝั่ง มันลากเราไปตลอด คำฝืนนะ ฝืนละเล็กละน้อย ฝืนไม่ทำ ไม่ไปกับมันนะ ถ้าหากก็ทน เขาบอกว่าพวกนี้โง่ ไม่เอาความสะดวกสบายเลย เป็นผู้แข็งแรงแ้ง ถือศีลไม่มีอะไรเลย เขาไม่ถือศีลถือธรรม เขาไปสะดวกสบาย เราแข็งแรงแ้ง ...ไอ้คนแข็งแรงแ้งนี้มันจะเอาตัวรอดได้ ไอ้คนที่มีความสะดวกสบาย มันจะไปตามกระแส กระแสจะชักลากมันไป

ในสังคมๆ หนึ่ง คุณติ ฝนตกฟ้าร้อง เกิดวาทภัยขึ้นมา ยากคิมิจนเหมือนกันหมดนะ จะประสบเหมือนกันหมด แต่ใครจะมีจิตใจเข้มแข็ง คุณติ เกิดวาทภัย เกิดน้ำท่วม เกิดต่างๆ บางคนช่วยเหลือตัวเองด้วย ช่วยเหลือเพื่อนบ้านด้วย แต่ถ้าเราเป็นคนอ่อนแอเนะ เราลำบากเรานะ เราทุกข์ใจของเรา เราช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ แล้วเป็นภาระเขา นี่ในสังคมนั้นถ้าเราเข้มแข็งขึ้นมา ฝืนมันไปเรื่อยๆ ฝืนหัวใจของตัวเอง ทำแต่สิ่งที่ดีๆ แล้วสิ่งที่ดีๆ มันช่วยเหลือตัวเองได้ด้วย แล้วมันจะช่วยเพื่อนบ้านได้ด้วย ช่วยสังคมได้ด้วย

นี่ไง พระ ถ้าเอาใจของใจไว้ในอำนาจของตัวเองมันช่วยเหลือตัวเองได้ แล้วมันจะช่วยสังคมได้ คอยบอก คอยเตือน คอยเป็นที่พึ่งอาศัย คอยเป็นที่พักใจ เป็นสถานที่พักใจให้เรามีที่อบอุ่น ให้ชีวิตนี้พอเป็นไปได้ เอวัง